

Miten opin kirjoittamaan thain merkkejä suomalaisella näppäimistöllä.

©11.10.2018 Jukka Inkinen

Thai-näppäimistö

Thain kirjaimet, niiden äännevastaavuudet ja lempinimet löytyvät osoitteesta

https://fi.wikipedia.org/wiki/Thailainen_kirjaimisto

Jatkossa kirjoittamista harjoiteltaessa käytetään hyväksi kirjainten suomalaisia lempinimiä kuten kana tai apina. Thaimaalaiset itsekin joutuvat niitä käyttämään, koska saman konsonanttiäänteen voi usein ilmaista monella eri konsonanttimerkillä.

Thai näppäimistön kuvan saat esimerkiksi osoitteesta.

<https://gate2home.com/Thai-Keyboard>

Voit myös googlettaa "thai virtual keyboard"

Tulosta kuva ja laita näppäimistösi etupuolelle tai pöytäkoneen näytön alapuolelle.

Aloittelijan on paljon helpompi etsiä kadonneita kirjaimia sieltä kuin thai-kirjainten tarroilla varustetulta näppäimistöltä.

Sitten ruvetaan keksimään hyviä muistisääntöjä näpyteltäville kirjaimille. Aikanaan kun rupesin opettelamaan Thain sanoja kehitin niille muistisääntöjä: laang - alas (langeta), bon - ylös (ponnistaa), dääng -punainen (rääkeen punane) tai sii thau - harmaa (tautisen harmaa). Hetken päästä en enää tarvinnut muistisääntöjä näille sanoille ja mikä parasta, puhuttaessa ne löysivät tiensä ulos suusta nopeasti. Vähän eri asia kuin oppikoulun sanakokeet, joissa muistin sanat vain kokeen ajan, mutta en enää lainkaan viikon päästä.

Muistisäännöt ovat siis suomalaiselle näppäimistölle. Nyt on myös hyvä hetki yrittää kirjoittaa kymmenellä sormella. Thaimaalaiseen näppäimistöön tapa soveltuu erittäin hyvin ja paljon paremmin kuin suomalaiseen, jossa tärkeitä kirjaimia kuten a ja ä saa hakata pikkusormet vereslihalla.

Hyviä harjoitussanastoja löytyy esimerkiksi osoitteista:

<https://quizlet.com/18075662/100-most-common-thai-words-flash-cards> (100 sanaa)

<http://www.thai-language.com/ref/starred> (1176 sanaa)

Ensimmäisen sanaston hakkasin kahdella ja jälkimmäisen kymmenellä sormella. Ne kirjoitettuani en enää ole tarvinnut erillistä näppäimistökarttaa tai näppäimiin kaiverrettuja symboleita.

Seuraavana malliksi mahdollisia muistisääntöjä, mutta paras kun keksit omat sinulle sopivat sääntösi.

Muistisäännössä oleva sana korkea tai hieno viittaa yleensä siihen, että kirjaimen saamiseksi on pidettävä Shift-näppäin pohjassa.

Konsonantit

ก koo kai = kana - kana munii deen muotoisia munia.

ข khoo khai = kananmuna +: lisää kananmunia (tai paremmin hajonneen kananmunan näköinen kysymysmerkinäppäin ilman shiftiä)

ค khoo khvaai = vesipuhveli - 8: kyseinen thain kirjain on kuin numero kahdeksan ja vesipuhveli vastaa voimaltaan kahdeksaa ihmistä.

ฆ khoo rahhang = soittokello – shift-S: S kuin soittokellot sanan alkukirjain korkealla äänellä (shiftattuna).

ง ngoo nguu = käärme - Ä: ää ää sattuu kun käärme puree.

จ tshoo tshaan = lautanen - 0: nolla on kuin lautanen.

ฉ tshoo tshing = soittolautanen - shift C: soittolautanen soittaa perussäveltä C duurissa (shift)

ช tshoo tshaang = norsu – yläpilkku oikealle: norsu on iso ja ulottuu aina näppäimistön oikeaan yläreunaan. Lisäksi tämän thai-kirjaimen oikeassa yläkulmassa on samanlainen väkä kuin vastaavan näppäimistömerkin pilkku. Nyt vuosia myöhemmin muistan sen tarvittaessa muodossa pilkullinen norsu.

ซ soo soo = kettinki - shift-Ö: söö söö öö öö on tietenkin paikassa shift-Ö. Lisäksi kirjain itsessään on hieman kirjaimen Ö kaltainen.

ฌ thsoo thsöö = puu - shift G: Golden shower on Thaimaan kansallispuu.

ญ joo jing = hieno nainen - shift P: voihan mikä hieno pimu.

ฎ doo tshadaa: korkea juhlapäähine - shift E: Erityisen hieno ja korkea (shift) päähine.

ฏ too patak: keihäs - shift D: Daavid-kuninkaan keihäs raamatussa.

ฐ thoo thaan = alusta - shift Å: Alusta pienelle oolle (puun lehdelle), joka on sen päällä.

ฑ thoo phuuthau - shift ja pilkku: pilkuttava vanhus (ei nilkuttava).

ฒ noo neen = nuori munkki - shift I: noo niinii nuorii munkkii.

ด doo dek = lapsi - F: Faijan kulta, kirjain on myös muodoltaan hieman kuin D.

ต too tau = kilpikonna - numero 9: kilpikonna jäi näppäimistökiisassa viimeiseksi, koska se on hidas.

ถ thoo thung = pussi - numero 5: pohjallisessa pussissa on pohja mukaan lukien viisi sivua.

ท thoo thahaan = armeija - M: marssiva armeija, armeija marssii vatsallaan.

ธ thoo thong = lippu - shift T: lippu heiluu tangossa korkealla (shift).

ฒ noo nuu = rotta - O: rotta asuu oon muotoisessa kolossa.

ป boo baimai = puun lehti - Å: lehti leijuu alustan päällä.

ป poo plaa = kala - X: kalassa on evät ja paljon ruotoja.

ฟ phoo phyng = mehiläinen - Z: zzz, zirisevä mehiläinen pistää.

ຟ foo faa = astian kansi - miinus-merkki: se on vaakasuora niin kuin moni kansi.

ູ phoo phaen = astia - R: Astia on rautaa (rautaseosta eli terästä) ainakin induktiolevyllä.

ູ foo fan = hammas - A: avaa suu ja sano aa sanoi (hammas)lääkäri.

໔ phoo samphaou = dzonkki - numero 4: Dzonkki-veneessä on neljä osaa: runko ja kolme purjetta.

໓ moo maa = hevonen - pilkku: hevonen juoksi pilkkuuseen (pilttuuseen)

ຢ joo jak = jättiläinen P: pelottava jättiläinen on kuin itse Piru.

໑ roo ryä = soutuvene - l: kaukaa edestä lohikäärmevene näyttää kirjaimelta l.

ລ loo ling = apina ^: apina hyppäsi katolle.

໗ voo veen = sormus - Ö: siis sormus kahdella timantilla.

ຸ soo salaa = katos - Shift-L sallaa, sa lal laaa, katos on korkean lasin edessä.

໙ soo rysii = erakko - shift K: koditon pitkä (shift) erakko.

ຸ soo syä = tiikeri - L: leijona (ei tiikeri), muistuttaa myös kreikan kirjainta L eli Lambda, joka on tullut tutuksi ja käynyt kalliiksi monelle autoilijalle katsastuksen jälkeen.

໙ hoo hiip = laatikko - S: silakkalaatikko tai Sääntökirjain matalan konsonantin edessä.

ູ loo tsulaa = leija shift ja piste: leija on Piste taivaalla korkealla.

໐ oo aang = kulho - V: valemokaali, vokaaliapu, varakonsonantti

໑ hoo nokhuuk = pöllö - shift V: Viirupöllö korkealla

Käsittlemättä on vielä ູ khoo kkuat (pullo) ja ຸ khoo khon (ihminen), jotka merkit ovat hyvin harvinaisia. Ne löytyvät näppäimistön oikeasta reunasta. Pullo on heittomerkin ' kohdalla, koska pullosta juominen saattaa johtaa heittelevään kävelyyn. Ihminen puolestaan löytyy tähden * alta eli taivasalta juotuaan liikaa pullosta.

Vokaalit

Vokaalit ovat konsonanttien ympärillä, joten apuna käytetään tarvittaessa merkkiä ູ

໑ vastaa suomen vokaalia E ja näppäimen G kohdalta, koska muistuttaa hieman kirjainta g tai G

໓ vastaa Ä ja löytyy merkistä C niin kuin carbon copy CC, joka muistuttaa thain merkkiä.

໑ vastaa A (tavun lopussa) - löytyy kohdasta T kuin tupla-aalto tai tuplaväkänen

໑ vastaa a (tavun keskellä) ja löytyy kohdasta Y kuin ykköskirjain tai AY-liike.

໑ vastaa aa - löytyy merkistä K – kaksois aa tai - aa, aken kaa oot tänään.

໑ vastaa i - löytyy paikasta B kuten banaani, jota merkki muistuttaa. (Siis kiekura apukonsonantin päällä)

໑ vastaa ii - löytyy kohdasta U , joka on kuin kaksi l-kirjainta olisi sidottu yhteen. Muistisääntö voi myös olla Una linea = yksi viiva (vai oliko se sittenkin Una lumia)

໑ ູ U ja UU, jotka ovat thaissa konsonantin alapuolella mutta missä kusessa eikun kuudessa ne roikkuvat näppäimistöllä. Ahaa, ne ovatkin numero Kuudessa joko sellaisenaan tai pitkä U shiftattuna.

๗ vastaa Y - löytyy numeron 7 kohdalta. o leijuu kuun päällä kuin seitsemännessä taivaassa.

๘ vastaa YY -a löytyy paikasta N niin kuin tul nyy jo. Kirjaimen oikeassa yläkulmassa näkyy kirjain N.

๙ vastaa AI - löytyy näppäimeltä piste. Kyseisessä thai-merkissä on kaksi pistettä ja yhdysviiva.

๐ vastaa AI - löytyy näppäimeltä W. Merkin voi kuvitella muistuttavan kirjainta W.

๑ vastaa OO - löytyy näppäimeltä shift-F. Hieman F-kirjaimen näköinen merkki.

๒ vastaa AM - kirjain E: Edellä on pallo tai Extra pallo

Harvinaiset konsonanttivokaalit

๓ roo ry, shift A, Beeta eikun alfa. Tämä tarvitaan sanassa yleensä vain sanassa Englanti.

๔ loo ly shift ja väliviiva. Osoittaa näppäimistön oikeaan alakulmaan oikeaa reunaa. Hyvin harvinainen.

Erikoismerkkejä

Meidän näppäimistömme keskellä olevat H ja J vastaavat thaimaalaisessa näppäimistössä toonimerkkejä joko sellaisenaan tai shiftattuina.

Yleisin ๕ mai thoo on kirjain H, sen kaltainen, ๖ mai tree, joka onkin vokaalin lyhentäjä, on shift H niin kuin Hakattu vokaali.

Vokaalin lyhentäjä on paljon yleisempi kuin viimeinen neljästä heittomerkestä ja sen takia viimeksi mainittu on saanut väistyä kohtaan shift-U.

Toiseksi yleisin toonimerkki n ๗ on J ja samankaltainen melko harvinainen ๘ on shift J.

๙ hiljentää allansa olevan kirjaimen ja löytyy paikasta shift N kuten no tai not tai nothing

๐ toistomerkki kohdasta shift O (sana ohoooo on sen takia enää oho tai O O)

Numerot

Meidän käyttämämme arabialaiset numerot löytyvät tarvittaessa oikean reunan numero-näppäimistöltä.

Thai numerot puolestaan niin, että nolla on shiftattuna kirjaimen Q kohdalla toiseksi ylimmällä rivillä ja muut niin ikään shiftattuina ylärivillä numerosta meidän numerosta 2, joka on vasta thain numero yksi, eteenpäin ensin yhtä pienempänä kuin meidän numeromme antaa ymmärtää.

Pitkä UU sekä Baht-merkki tunkevat väliin. Niiden jälkeen thain numerot jatkuvat kolme pienempänä kuin näppäimistön arabialaiset. Paina näppäintä Shift ja sitten 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 + ´. Saat merkit

๐ + ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ eli

0 + 1 2 3 4 ๕ ๖ ๗ 8 9

Viimeisimmällä rivillä meille tuttu vastine edellisellä rivillä olevista thain numerosta.